

Nr 340

Av herr Ohlin m. fl., angående viss omfördelning inom ramen för anslaget till bidrag till nykterhetsorganisationer m. m.

Av de undersökningar som på sin tid gjordes av 1944 års nykterhetskommitté framgick det, att förekomsten av en stark nykterhetsrörelse inom ett land var en faktor som sänkt alkoholkonsumtionen och alkoholskadorna inom landet. Kommittén förordade därför ett belopp som direktunderstöd till nykterhetsorganisationerna att fördelas på dessa efter en med organisationernas medlemsantal stigande skala. Enligt förslag av 1953 års utredning om stöd till nykterhetsrörelsen utformades emellertid bidraget 1954 på så sätt att en mindre del av anslaget utgår till organisationerna på nyssnämnda sätt (grundbidrag), medan större delen fördelas såsom speciella bidrag på sammanslutningar inom eller utom nykterhetsrörelsen för vissa särskilda slag av arbetsinsatser, vilka måste kunna hänföras till någon av fem huvudrubriker (samfällid upplysnings- och propagandaverksamhet, nykterhetsfrämjande verksamhet bland barn och ungdom, upplysning i alkoholfrågan på arbetsplatser och för hemmen, publiceringsverksamhet i alkoholfrågan samt upplysningsverksamhet bland speciella befolkningskategorier). Organisationerna måste av egna medel tillskjuta lika mycket som statsanslaget. Vissa former av understöd har uttryckligen undantagits. Man kan sålunda visserligen erhålla bidrag till tillfälliga broschyrer eller folders men icke till upprustning av organisationernas tidningar.

Denna säregna utformning av villkoren har till en del varit betingad av en strävan att förmå nykterhetsrörelsen till större aktivitet i dess verksamhet utåt. Om ett sådant incitament till äventyrs kan ha varit erforderligt beträffande någon av de mindre organisationerna eller en och annan lokalavdelning inom de stora organisationerna, har den varit helt obehövlig beträffande de stora organisationernas riks- och distriktsledning, som under många år betraktat det som en huvuduppgift att hos personer utanför nykterhetsrörelsen vinna anhängare av ett helnyktert levandssätt och till den ändan utvecklat stor konstruktiv fantasi. Anslagsrubrikerna torde inte heller ha föranlett tillkomsten av nya förut okända arbetsmetoder utan snarast utgjort hinder för effektiva åtgärder, som icke förutsetts av rubrikerna.

På både förevarande område och andra områden har staten ansett sig kunna bevilja anslag av i förhållande till medlemsantalet högre storleks-

ordning utan att uppställa några sådana minutiösa användningsregler. Detta gäller exempelvis anslaget till Länkarna, Nykterhetsfrämjandet och Jordbrukarungdomens förbund.

Eftersom bland annat de särskilda bidragen till en del är avsedda för organisationer utanför nykterhetsrörelsen, där precisering av användningsformerna uppenbarligen är nödvändig, torde de till en del böra kvarstå.

Ecklesiastikministern föreslår i årets statsverksproposition att anslagsposten för grundbidrag skall uppföras med ett oförändrat belopp på 306 000 kronor, medan för de speciella bidragen förordas en höjning med 125 000 kronor till 650 000 kronor. Ehuru vi anser att det är väl motiverat att öka det totala bidraget till detta ändamål, vill vi i detta sammanhang begränsa oss till att föreslå en omfördelning av de båda anslagsbeloppen, så att anslaget till grundbidrag fördubblas, medan anslaget till speciella bidrag i motsvarande mån sänks.

Med stöd av vad som här anförts hemställer vi,

att riksdagen måtte godkänna den i denna motion förordade omfördelningen inom ramen för anslaget till Bidrag till nykterhetsorganisationer m. m.

Stockholm den 26 januari 1957

Bertil Ohlin

Wald. Svensson

Sven Wedén

Sven Gustafson
i Göteborg

Henning Gustafsson
i Skellefteå

Manne Ståhl

Per. A. Jonsson
i Kastanjegården